

Notat vedr. karakterspredning på ungdomsuddannelser

Notatet præsenterer fordelingen af karaktergennemsnittene fra de lovbundne prøver i 9. kl. blandt elever på ungdomsuddannelserne i 2023 samt den skønnede fordeling ved etablering af en ny erhvervs- og professionsrettet ungdomsuddannelse (epx) og indførelsen af et skærpet karakterkrav til de treårige gymnasiale uddannelser på 6,0.

22. januar 2025

Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

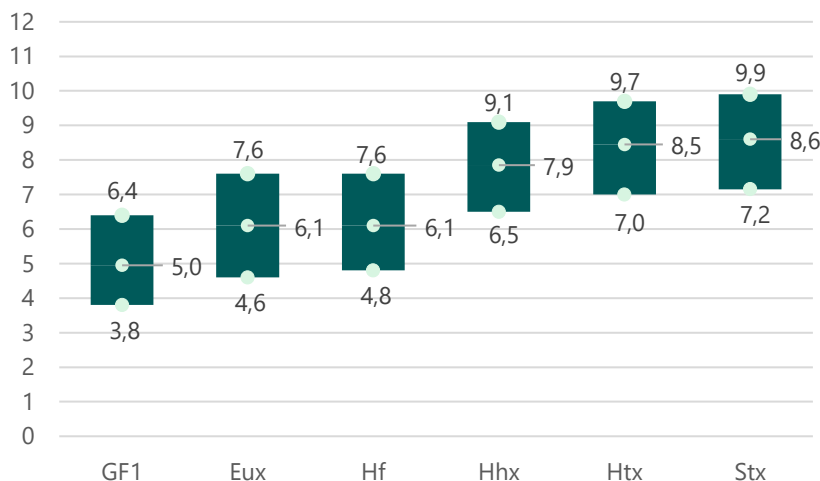
Telefon: +45 33 92 50 00
Mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk

Boks 1. Boksplot:

Analysen gør brug af boksplot til at belyse karakterspredningen inden for de forskellige ungdomsuddannelser. Den nederste værdi af boksen viser den 25. percentil (1. kvartil), som angiver det karaktergennemsnit, hvor de 25 procent laveste karaktergennemsnit ligger under. Med andre ord har 75 procent af eleverne et karaktergennemsnit over denne værdi. Øverste værdi af boksen viser den 75. percentil (3. kvartil), som angiver det karaktergennemsnit, hvor elever med de 25 procent højeste karakterer ligger over. Den midterste værdi angiver medianen, hvor halvdelen af eleverne har et karaktergennemsnit over denne værdi, og halvdelen har et karaktergennemsnit under. Uoplyste karaktergennemsnit indgår ikke i beregningen af 1. kvartil, median og 3. kvartil.

Figur 1 viser karakterfordelingen blandt elever på udvalgte ungdomsuddannelser, som var indskrevet på 1. årgang 30. september 2023. Med en median på 5,0 har elever på grundforløbets første del (gf1) den laveste median på tværs af ungdomsuddannelserne, mens de højeste medianer ses på de treårige gymnasiale uddannelser, hvor htx og stx har medianer på omkring 8,5. Eux- og hf-elever har stort set samme karakterfordeling med medianer på 6,1.

Figur 1 Karakterfordeling i lovbundne prøver i 9. klasse på udvalgte ungdomsuddannelser, 2023 – 1. kvartil, median, 3. kvartil

Anm.: Opgørelsen omfatter elever indskrevet på 1. årgang på de pågældende uddannelser den 30. september 2023, inkl. elever indskrevet på private uddannelsesinstitutioner. Elever indskrevet på landbrugsskoler indgår ikke i opgørelsen. Karaktergennemsnittet er fra de lovbundne prøver i 9. klasse ekskl. mundtlig engelsk, da det fra 2025/2026 ændres fra at være en bunden prøve til at være en udtræksprøve¹. Det er kun elever mellem 15-18 år på hf, som indgår i opgørelsen, hvor alder er opgjort ultimo 2023. Opgørelsen er kun baseret på elever, som har aflagt alle lovbundne prøver, og der er forskel på tværs af uddannelserne ift. hvor stor en andel af elever, som udgår af analysen pga. manglende prøveafleggelse. For gf1 er det omkring 13 pct. af eleverne, for eux og hf er det omkring 6-8 pct. og for de treårige gymnasiale uddannelser er det omkring 2-4 pct.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet.

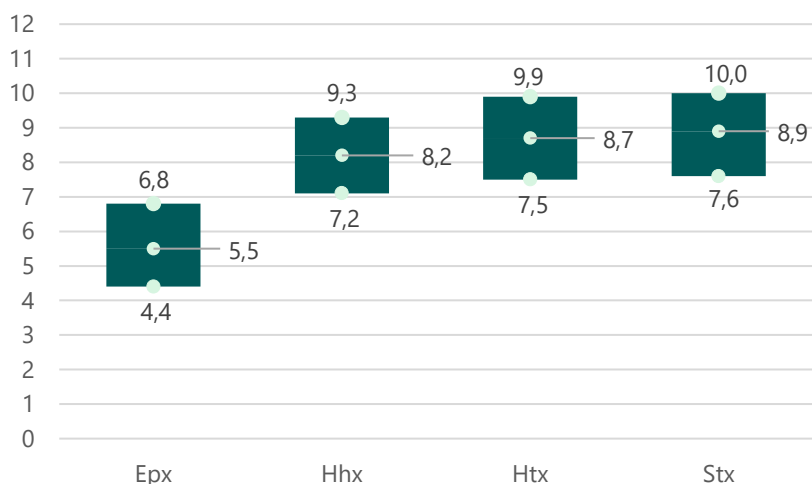
Et skærpet karakterkrav til de treårige gymnasiale uddannelser på 6,0 i både standpunktskarakterer og de lovbundne prøver *eller* minimum 7,0 i de lovbundne prøver vil, alt andet lige, skubbe karakterfordelingen for stx, hhx og htx op på et højere niveau, da de fagligt svageste elever ikke vil opfylde et skærpet karakterkrav.

Figur 2 viser den skønnede karakterfordeling for de elever i 2023, som beregningsteknisk skønnes at vælge ep_x, samt for de elever, som fortsat skønnes at tilgå hhv. stx, hhx og htx efter etableringen af ep_x og et skærpet karakterkrav.

Det skønnes, at medianen på ep_x vil være omkring 5,5, og at omkring 75 procent af eleverne vil have et karaktergennemsnit på mindst 4,4, hvilket er en højere andel end for de nuværende gf1-elever. Derudover skal det bemærkes, at den skønnede spredning mellem 1. og 3. kvartil for alle fire uddannelser i et nyt uddannelseslandskab er mindre end på ungdomsuddannelserne i dag, jf. figur 1.

¹ De lovbundne prøver i 9. klasse består af: dansk (mundtlig og skriftlig), matematik (skriftlig), engelsk (mundtlig) samt en fælles prøve i fysik/kemi, biologi og geografi (mundtlig).

Figur 2 Skønnet karakterfordeling i lovbundne prøver i 9. klasse for elever som skønnes af tilgå epx, stx, hhx og htx efter reformen - 1. kvartil, median, 3. kvartil

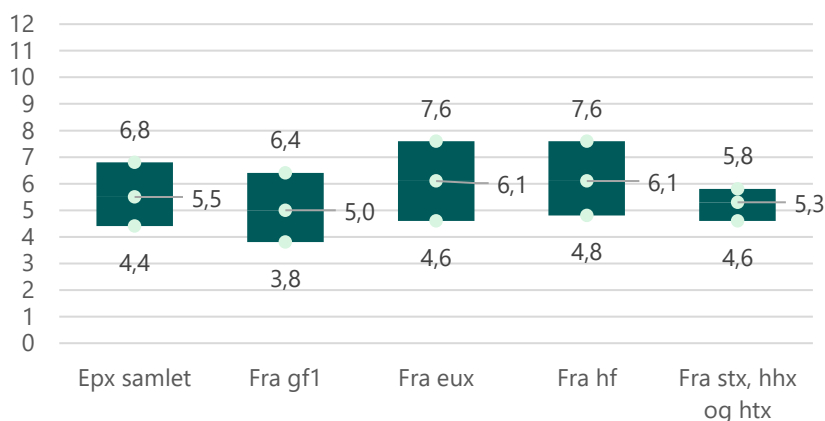
Anm.: Opgørelsen er baseret på de elever, som beregningsteknisk skønnes at vælge en stx, hhx, htx og epx, og der er derfor tale om et skøn. Epx-målgruppen omfatter hf-elever (15-18 år), stx/hhx/htx-elever som skønnes *ikke* at opfylde et skærpet karakterkrav på 6,0 i lovbundne prøver og standpunktskarakterer eller minimum 7,0 i lovbundne prøver (inkl. skøn for aflæggelse af optagelsesprøve og løft af fagligt niveau i grundskolen som følge af skærpet karakterkrav) samt elever indskrevet på gf1 og eux. Det skal bemærkes, at det forventes, at en andel af eleverne indskrevet på det almindelige gf1-forløb, dvs. ekskl. elever med eux-tilrettelæggelse, vil vælge den direkte vej til erhvervsuddannelserne uden om epx. Elever indskrevet på landbrugsskoler indgår ikke i opgørelsen. Opgørelsen er kun baseret på elever, som har aflagt alle lovbundne prøver, og der er forskel på tværs af uddannelserne ift. hvor stor en andel af elever, som udgår af analysen pga. manglende prøveafleggelse. For gf1 er det omkring 13 pct. af eleverne, for eux og hf er det omkring 6-8 pct. og for de treårige gymnasiale uddannelser er det omkring 2-4 pct. Karaktergennemsnittet er fra de lovbundne prøver i 9. klasse ekskl. mundtlig engelsk, da det fra 2025/2026 ændres fra at være en bunden prøve til at være en udtræksprøve.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet, egne beregninger.

Figur 3 viser karakterfordelingen for de forskellige elevgrupper, som skønnes at tilgå epx. Fordelingen for gf1, eux og hf svarer til fordelingen fra figur 1. Det fremgår, at særligt gruppen af elever, som skønnes udelukket fra de treårige gymnasiale uddannelser, er homogen ift. karakterer og bidrager til, at spredningen på epx reduceres. Det skal dog bemærkes, at en større andel af eleverne, som skønnes at tilgå epx fra de treårige gymnasiale uddannelser, har uoplyst karaktergennemsnit, og derfor ikke indgår i opgørelserne, hvilket giver en øget grad af usikkerhed forbundet med karakterfordelingen for netop disse elever. Det fremgår, at de elever, der falder for det skærpede karakterkrav til stx, hhx og htx, har en lavere mediankarakter end epx-elever som helhed.

Det bemærkes, at der ikke er nogen væsentlige geografiske forskelle i karakterfordelingen på epx'en.

Figur 3 Skønnet karakterfordeling i lovbundne prøver i 9. klasse for elever som skønnes at tilgå epx opdelt efter hvilken ungdomsuddannelse de kommer fra - 1. kvartil, median, 3. kvartil

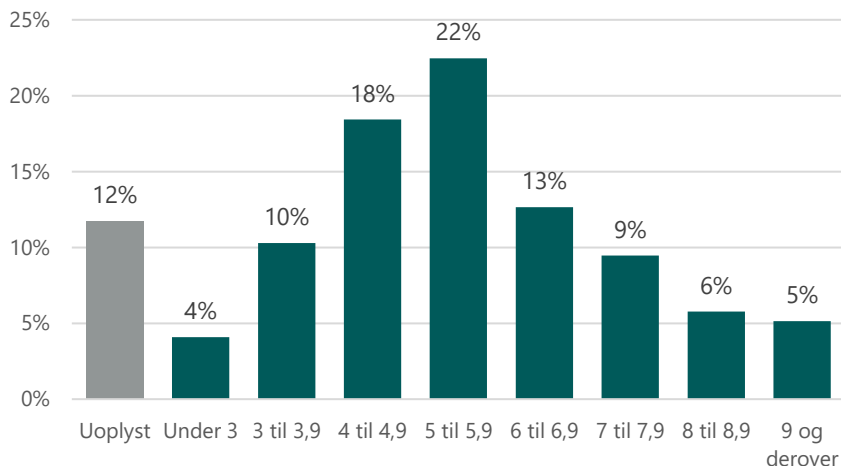
Anm.: Opgørelsen er baseret på de elever, som beregningsteknisk skønnes at vælge en stx, hhx, htx og epx, og der er derfor tale om et skøn. Epx-målgruppen omfatter hf-elever (15-18 år), stx/hhx/htx-elever som skønnes *ikke* at opfylde et skærpet karakterkrav på 6,0 i lovbundne prøver og standpunktskarakterer eller minimum 7,0 i lovbundne prøver (inkl. skøn for aflæggelse af optagelsesprøve og løft af fagligt niveau i grundskolen som følge af skærpet karakterkrav) samt elever indskrevet på gf1 og eux.

Det skal bemærkes, at det forventes, at en andel af eleverne indskrevet på det almindelige gf1-forløb, dvs. ekskl. elever med eux-tilrettelæggelse, vil vælge den direkte vej til erhvervsuddannelserne uden om epx. Elever indskrevet på landbrugsskoler indgår ikke i opgørelsen. Opgørelsen er kun baseret på elever, som har aflagt alle lovbundne prøver, og der er forskel på tværs af uddannelserne ift. hvor stor en andel af elever, som udgår af analysen pga. manglende prøveafleggelse. For gf1 er det omkring 13 pct. af eleverne, for eux og hf er det omkring 6-8 pct. og for de treårige gymnasiale uddannelser er det omkring 2-4 pct. Karaktergennemsnittet er fra de lovbundne prøver i 9. klasse ekskl. mundtlig engelsk, da det fra 2025/2026 ændres fra at være en bunden prøve til at være en udtræksprøve.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet, egne beregninger.

Det skal bemærkes, at de karakterfordelinger, som fremgår af figur 1-3, frasorterer elever med manglende prøveafleggelse og ukendte karaktergennemsnit. Dette gælder ca. 12 procent af eleverne på epx, herunder særligt elever fra gf1. Beregninger af karakterfordelingen på epx og gf1 er bl.a. derfor forbundet med en vis usikkerhed.

For at illustrere den skønnede karakterfordeling på anden vis, herunder med medtagelse af den gruppe elever, som mangler et karaktergennemsnit fra de lovbundne prøver i 9. klasse, præsenterer figur 4 og tabel 1 den procentvise fordeling af karaktergennemsnittet i 9. klasse blandt elever, som skønnes at tilgå epx. Det fremgår af figur 4 og tabel 1, at størstedelen af eleverne, svarende til 54 procent, skønnes at tilgå med et karaktergennemsnit mellem 4 og 7 i de lovbundne prøver fra 9. klasse, mens 26 procent skønnes at have et karaktergennemsnit i de lovbundne prøver på under 4 eller uoplyst.

Figur 4 Skønnet karakterfordeling i lovbundne prøver i 9. klasse for elever på**epx**

Anm.: Opgørelsen er baseret på de elever, som beregningsteknisk skønnes at vælge en epx, og der er derfor tale om et skøn. Der skelnes ikke mellem den studieforberevende og erhvervsrettede retning på epx, hvorfor figuren skal aflæses som en gennemsnitlig fremstilling af elevgrundlaget for epx-uddannelsen. Der forventes en variation i karakterfordelingen på tværs af de to retninger. Epx-målgruppen omfatter hf-elever (15-18 år), stx/hhx/htx-elever som skønnes *ikke* at opfylde et skærpet karakterkrav på 6,0 i lovbundne prøver og standpunktskarakterer eller minimum 7,0 i lovbundne prøver (inkl. skøn for aflæggelse af optagelsesprøve og løft af fagligt niveau i grundskolen som følge af skærpet karakterkrav) samt elever indskrevet på gf1 og eux. Det skal bemærkes, at det forventes, at en andel af eleverne indskrevet på det almindelige gf1-forløb, dvs. ekskl. elever med eux-tilrettelæggelse, vil vælge den direkte vej til erhvervsuddannelserne uden om epx. Elever indskrevet på landbrugsskoler indgår ikke i opgørelsen. Karaktergennemsnittet er fra de lovbundne prøver i 9. klasse ekskl. mundtlig engelsk, da det fra 2025/2026 ændres fra at være en bunden prøve til at være en udtræksprøve

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet, egne beregninger.

I nedenstående tabel 1 er figur 4 udvidet til også at vise den skønnede karakterfordeling for de treårige gymnasiale uddannelser – inklusiv en opdeling af den skønnede fordeling på epx efter hvilken ungdomsuddannelse, eleverne skønnes at komme fra.

Tabel 1. Skønnet fordeling af karaktergennemsnit i lovbundne prøver i 9. klasse på epx, stx, hhx og htx efter reformen med etablering af epx og skærpelse af karakterkrav til 6,0 til de treårige gymnasiale uddannelser

Karakterfordeling	Stx	Hhx	Htx	Epx			
				Total	Fra hf	Fra gf1	Fra stx/hhx/htx
Under 2 (inkl. manglende karakterer)	1%	1%	1%	12%	8%	12%	19%
2-3,9	0%	0%	0%	14%	10%	19%	7%
4-4,9	0%	1%	0%	18%	16%	18%	24%
5-5,9	2%	4%	3%	22%	18%	17%	41%
6-6,9	11%	16%	12%	13%	15%	13%	8%
7 og over	85%	78%	83%	20%	33%	22%	0%
Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Anm.: Opgørelsen er baseret på de elever, som beregningsteknisk skønnes at vælge en stx, hhx, htx og epx, og der er derfor tale om et skøn. Epx-målgruppen omfatter hf-elever (15-18 år), stx/hhx/htx-elever som skønnes *ikke* at opfylde et skærpet karakterkrav på 6,0 i lovbundne prøver og standpunktskarakterer

eller minimum 7,0 i lovbundne prøver (inkl. skøn for aflæggelse af optagelsesprøve og løft af fagligt niveau i grundskolen som følge af skærpet karakterkrav) samt elever indskrevet på gf1 og eux. Opgørelsen omfatter elever indskrevet på 1. årgang på de pågældende uddannelser den 30. september 2023, inkl. elever indskrevet på private uddannelses institutioner. Det skal bemærkes, at det forventes, at en andel af eleverne indskrevet på det almindelige gf1-forløb, dvs. ekskl. elever med eux-tilrettelæggelse, vil vælge den direkte vej til erhvervsuddannelserne uden om ep. Elever indskrevet på landbrugsskoler indgår ikke i opgørelsen. Karakergennemsnittet er fra de lovbundne prøver i 9. klasse ekskl. mundtlig engelsk, da det fra 2025/2026 ændres fra at være en bunden prøve til at være en udtræksprøve. Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet, egne beregninger.